

مروری بر شکلگیری گروههای تخدیری با تکیه بر گروه شیطانپرستان

وجیله السادات سیدمحمد

چکیده

معنویت گرایی و گراش به عرفان های گوناگون در جهان حاضر به یک پدیده قابل توجه تبدیل گردیده است. این موضوع نه تنها محور تحقیقات برخی از دین پژوهان قرار گرفته، بلکه از جهت پیوند ناگستینی با عرصه هایی از حیات اجتماعی و زندگی جمیع افراد، نظر بسیاری از جامعه شناسان رانیز به خود معطوف ساخته است. بویژه آنکه تعالیم ناشی از فعالیت فرقه ها و گروههای به ظاهر معنویت گرا که اطلاق عنوان «تخدیری» می تواند مناسب آنان باشد، مروج ارزش ها، هنجارها و کنش هایی است که در بسیاری موارد در تضاد با ارزش ها و هنجارهای حاکم بر جامعه می باشد.

اگرچه آسیب ها و پیامدهای ناشی از فعالیت اکثر فرقه ها و گروههای تخدیری از نظر ابعاد اجتماعی و امنیتی چندان مورد اعتنا قرار نگرفته اند، اما برخی از این گروهها به دلیل آنکه مستقیما ارزش های اخلاقی و انسانی را نشانه گرفته و امنیت اجتماعی را خدشه دار می سازند، لذا شایسته توجه بیشتر هستند.

شیطان پرستان از جمله گروههای هستند که تقریبا از درون این فرقه ها و گروههای جدید سربرآورده اند. اگرچه فعالیت افراد این گروه در اغلب نقاط جهان مورد پذیرش مردم نیست و حتی در مواردی آنان را می توان مطرود جامعه خود دانست، با این وجود به دلیل شرایط اجتماعی این کشورها و به مدد بهره گیری از فضای مجازی، روز به روز بر دامنه انتشار و اشاعه افکار و عقاید گروههایی از این دست افزوده می شود.

در کشور مانیز فعالیت پیروان گروههای تخدیری و از جمله شیطان پرستان به صورت بسیار محدود وجود دارد اما فضای مجازی، این فعالیت های کم اثر را تبیغ و آن را گستردۀ ساخته و لذت پیروانی را در میان جوانان برای خود پیدا کرده است. پیروان این گروه به تدریج هنجارهایی را در میان خود بسط می دهند که به دلیل تضاد شدید با ارزش ها و هنجارهای دینی و ملی کشورمان، آثار مخربی را در ابعاد اجتماعی و امنیتی دری خواهد داشت.

واژه های کلیدی:

جنیش های نوپدید دینی، گروههای تخدیری، شیطان پرستانی، کلیسا شیطان

*کارشناس ارشد ادیان و عرفان

۹۲

پیش‌بینی
علمانه
ایرانی

در غرب پس از رنسانس و آغاز عصر روشنگری و انقلاب صنعتی، دین به حاشیه رانده شد اما ادیان زنده جهان بویژه اسلام همچنان در عرصه‌های فردی و اجتماعی حضور فعالانه خویش را حفظ کردند. عصر جدید به همراه خود نیازها، نگاه‌ها و پرسش‌های جدیدی را برای بشریت به ارمغان آورده است که علم و تکنولوژی نمی‌توانند پاسخی قانع کننده برای آنها بیابند. انسان در دنیای صنعتی امروز به معرفت و معنویت نیاز شدید احساس می‌کند و در جستجوی رفع عطش خود می‌باشد.

در این میان فرقه‌ها و گروههای جدید در کنار ادیان بزرگ مطرح شده‌اند که برخوردها و مواجهه‌های گوناگونی از سوی دولت‌ها و مراکز دینی و مردم با آنها صورت گرفته است. برخی از این فرقه‌ها و گروهها با دعوت به معنویت، وعده‌های دلچسبی از «ملاقات با خدا»، «تجربه مکافسه عرفانی»، «کسب آرامش فکری و روحی»، «در کم بی واسطه خدا در درون»، «ورود به عوالم معنوی»، «جهانی سرشار از عشق و صلح و دوستی»، «رسیدن به حقیقت» و ... را به پیروان خویش می‌دهند و با برنامه‌ریزی منظم و به راه‌انداختن کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی و استفاده از موسیقی و حتی برپایی اردوها و مسافت‌های داخلی و خارجی و دیدار با استادان معنوی، پیروان خود را برای ادامه این طریق، دلگرم و امیدوار نگه داشته و مرموز و آرام، اصولی همچون اعتقاد به تناسخ و کرمه و بازپیدایی و خودمحوری و ... را القاء کرده و بدون اینکه تعصب و حساسیت فرد را تحریک نمایند او را بصورت نامحسوس نسبت به اصول و اعتقادات خویش سست می‌کنند، عقاید خود را به او القاء نموده و خط فکری او را تغییر می‌دهند. برخی هم با شکستن هنجارهای تعریف شده اجتماعی و دعوت به چارچوب‌شکنی اخلاقی و تجربه کسب لذت‌های جنسی نامشروع، استفاده از انواع مشروبات الکلی، موادمخدتر، لباس، آرایش، موسیقی‌های محرك، خودپرستی و خودمحوری و حتی با ترویج خشونت و جنایت و به اصطلاح کسب انرژی از این مظاهر جادویی و شیطانی، می‌توانند برای آن دسته از جوانان هنجارگریزی که عموماً مبتلا به افسردگی‌ها و ناراحتی‌های روانی و خلاصه‌های فکری و تنهایی و پوچی و از خودبیگانگی‌اند، تا حدودی علاقه ایجاد کنند و برای مدتی سبب تخدیر و فراموشی بیشتر و در نهایت باعث تخریب روح و جسم واندیشه آنها گردند.

این تحولات در ایران هم به چشم می‌خورد و با توجه به اینکه فرهنگ ایرانی، فرهنگی دینی بوده و توجه به عرفان و معنویت هم از شاخصه‌های این فرهنگ می‌باشد و از طرفی با توجه به عصر انفجار اطلاعات و دسترسی سریع جهانی به اطلاعات، فرقه‌ها و گروههای جدید به زبان فارسی، تبلیغات وسیع و همه جانبه در ایران شروع شده است.

این قبیل گروهها را از آن جهت که:

۱. ماهیت غیردینی و حتی ضد دینی دارند،
۲. عملکرد آنها مستقیماً اصول، عقاید و باورهای مردم را نشانه گرفته است،

۳. اثرات فعالیت آنها تاریجی و نامحسوس است،
۴. فعالیت آنها ممکن است در تضاد با نظم و امنیت اجتماعی باشد،
شایسته توجه و بررسی بیشتر هستند. در این مقاله نیز کوشش شده است تصویر بهتری نسبت به یکی از این گروهها ارائه گردد تا این رهگذار شناخت بهتری در مورد گروه مذکور حاصل شود.

بیان مساله

در جهان امروز، علاوه بر به ادیان رسمی (اسلام، مسیحیت، یهودیت، زرتشت) و اعتقادات سنتی و غیررسمی (هندو، بودیسم و ...). صدھا نوع عقیده، گروه، دسته و یا فرقه ساختگی و انحرافی بوجود آمده و مهم تر از آن پیروانی در اقصی نقاط عالم پیدا کرده‌اند. آنچه انحراف در عقاید و ظهور گاه و بی گاه فرقه‌ها و گروههای مذهبی، پدیده جدیدی نیست. آنچه بر خطر و پیامدهای سوء این انحراف در جهان امروز می‌افزاید، سرعت و نحوه انتقال عقاید انحرافی و اعتقادات تازه در سرتاسر جهان است که موجب می‌شود به فاصله کوتاه از معرفی و ظهور یک فرقه، طرفدارانی در دیگر نقاط جهان پیدا کند.

از منظر جامعه شناختی، محیط اجتماعی و فرهنگی، عامل عمدہ‌ای در شکل‌گیری این فرق و گروههای انحرافی است که ادعای پاسخگویی به نیازهای درونی افراد را دارند. بنابراین اگرچه از یک منظر، رویکردی غیرمادی به جهان می‌تواند این امید را به ارمغان آورد که نیاز به مذهب در درون افراد زنده و پویاست، اما ایجاد انحراف در نیازهای ماوراءی به همان اندازه می‌تواند نگران کننده باشد.

پاسخ به این سوال که چرا و چگونه این آینینها و فرقه‌های جدید به وجود می‌آیند بسیار ضروری است و بسیار هم متنوع و مختلف است. آمریکا بزرگترین جامعه‌ای است که با تنوع فراوان این فرق روبروست. شاید بهترین پاسخ فرضیه‌ای است که می‌گوید: مسلک‌های جدید در زمان ناآرامی و تغییرات عمدہ اجتماعی ظاهر می‌شوند. افراد به هنگام روبرو شدن با تغییرات اجتماعی ناگهانی و عظیم به جستجوی معنا در یک قالب تجربی باطنی (درون معرفتی) می‌پردازند.

تحولات و انقلابات عظیمی که با تأسیس ملت آمریکا همراه بوده است، توأم با صنعتی شدن و شهرنشینی سریع و پیشرفت چشمگیر مادی و صنعتی (تکنولوژی) جامعه مدرن آمریکا را می‌توان به صورت عاملی دید که در زمان‌های مختلف نوعی احساس عدم آرامش و در نتیجه آرزوی فردی رفع مسائل و مشکلات را به وجود آورده است (بوش، ریچارد، ۱۳۷۴: ۹۸۰).

توجه به تحولات گسترده در اجتماع (جهانی شدن و تأثیرات آن، بروز آسیب‌های اجتماعی، مشکلات اقتصادی، کم‌رنگ شدن میزان تأثیر نهاد خانواده و کاهش اقدار و منزلت نهادهای اجتماعی در نزد جوانان و ...) می‌تواند بر فعالیت کنترل نشده فرق و گروههای به ظاهر مذهبی افروزد.

و آنان را تا حدودی از حیطه نظرارت اجتماعی به ویژه از منظر اعتقادی خارج سازد. در چنین شرایطی، تبلیغات گروههای جدید تأثیرات مخرب و فزاینده‌ای را در جوانان ایجاد می‌کند به گونه‌ای که این احساس در آنان تقویت می‌شود که گمشدۀ آنان در میان گروههای جدید قرار دارد. لذا زمینه و شوق زایدالوصیف برای پیوستن به آنها در جوانان بوجود خواهد آمد.

در کشور ما عملکرد نه چندان مذهبانه نهادهای اجتماعی، فرهنگی، ... و از سویی تمایلات درون گرایانه، فضای رشد اینگونه افکار و فعالیت‌ها هموارتر ساخته است. این فعالیت‌ها اگرچه به لحاظ ذهنی تأثیرات نگران‌کننده تری در جوانان ایجاد می‌کنند، اما به لحاظ کمی هنوز نمی‌توان افراد پیرو و یا مدعی را فراتر از دسته یا گروه طبقه‌بندی کرد. گروههای مورد نظر را از این منظر که عملکردشان عموماً باعث سنتی و رخوت در ایمان و اعتقاد افراد نسبت به دین واقعی شان می‌شود، می‌توان «گروههای تخدیری» نامید.

اگرچه فعالیت گروههای تخدیری در ایران در مقایسه با برخی کشورها از تنوع چندانی برخوردار نیست اما طیفی را شامل می‌شوند که در یک سوی آن گروههایی را می‌توان مشاهده نمود که با استفاده از کلماتی همچون عشق، لذت‌جویی، شادابی، در تلاش برای نفوذ احساسی در این نسل هستند و در طیف دیگر گروههای منحرف و شیطانی (با ترغیب به اعمال جنایتکارانه) قرار دارند که با بهره‌گیری از فضای اجتماعی، فرهنگی کشور و با طرح‌های فریبند و اغواکننده و بهره‌گیری از نیازهای نسل جوان (مثل موسیقی) آنان را به سمت اعمال غیراخلاقی و مجرمانه سوق می‌دهند.

آنچه فعالیت این گروهها را قابل اهمیت می‌سازد، استفاده از فضاهای مجازی است که تا حدودی توانسته است تفکرات آنها را با سرعت بیشتر وارد عرصه زندگی افراد کرده و فعالیت شان را بعضاً علنی سازد.

به لحاظ دینی و از منظر اعتقادی، گروهها، دسته‌ها و فرق در ایران را می‌توان در چند شاخۀ اصلی زیر مورد مطالعه قرار داد:

- گروههایی که برای خود منشاء وحیانی قایل نیستند. این گروهها در سه طبقه زیر می‌توانند مورد ارزیابی قرار گیرند:

- گروههای الحادی و ضدمندھی از جمله رائیلیان و کلیسای شیطان که از انحرافی ترین گروهها محسوب می‌شوند.

- گروههایی که فعالیت آنان با تبلیغ آئین‌های مذهبی همراه است و اغلب منشأ شرقی دارند، از قبیل مهربابا، سای‌بابا، ایلیام، اشو، سیک‌ها که می‌توانند در زمرة گروههای التقاطی محسوب گردند.

- گروههایی که فعالیت آنان منافات چندانی با تبلیغ روش‌ها و آئین‌های مذهبی ندارد و یا خشنی هستند مثل فالون‌دافا، یوگا، ریکی، اکنکار و تی‌ام.

- گروههایی که برای خود منشاء وحیانی قایل هستند که در چند دسته می‌توان آنها را دسته

بندی کرد از جمله:

- گروههای زیرشاخه مسیحیت که در این گروه می‌توان به مورمون‌ها، موتیسم و شاهدان یهوه اشاره کرد.
- گروههای مذهبی با خاستگاه ایران پیش از اسلام که در این گروه می‌توان به مانی و ... اشاره نمود.

با تکیه بر ضرورت شناخت عوامل شکل‌گیری گروههای تخدیری در کشور و توجه به یکی از این گروهها (شیطان پرستان) که البته ماهیت کاملاً ضد مذهبی و حتی ضد معنوی دارد، به طور کلی سوالات زیر می‌توانند به عنوان سوالات اساسی تحقیق مطرح باشند:

- ۱- کدام یک از عوامل موجب گرایش جوان ایرانی به گروههای تخدیری شده است؟
- ۲- اعتقادات اساسی گروه شیطان پرستان چیست و چه عواملی موجب گرایش به این گروه می‌شود؟
- ۳- نمادها و شیوه‌های تبلیغاتی گروه شیطان پرستان کدام‌ها هستند؟
- ۴- عقاید و اعمال شیطان پرستان در ایران چه عوارض و اثراتی دارد؟

ضرورت تحقیق

با توجه به اینکه گروههای تخدیری در کشور ما چندان شناخته شده نیستند و میزان تأثیر فعالیت آنان در جوانان مبهم است و معلوم نیست به چه طرقی و از چه مسیرهایی پیروان این گروهها با رهبران خود ارتباط برقرار می‌کنند. لذا دستیابی به پاسخ صحیح در مورد اینگونه ابهامات، ضرورت پرداختن به موضوع را بیش از پیش آشکار می‌سازد.

به طور کلی بررسی پیرامون گروههای تخدیری بویژه گروه شیطان پرستان از جهات زیر می‌تواند برای دستگاههای فرهنگی و حتی امنیتی مهم باشد:

- این گروهها مروج خشونت، ناسازگاری، هرج و مرج، ترویج موسیقی‌های نابهنجار، روابط نادرست، مصرف مشروبات الکلی، مواد مخدر و ... در جامعه هستند.
- در مواردی، روحیه تهاجم و ایجاد آشتفتگی و نالمنی در جامعه را تقویت می‌نمایند.
- زمینه رشد خرد خرده فرهنگ‌ها در جامعه را فراهم و بدین ترتیب بر افزایش تعارض در جامعه می‌افزایند.

پیشنه تحقیق

گروه‌های نوپدید شبه دینی حاصل جامعه مدرن غربی و جامعه صنعتی هستند. بر این اساس بیشتر پژوهش‌های انجام شده در این حوزه صورت گرفته است. منابع موجود نیز اغلب به زبان انگلیسی است. این جنبش‌ها یک مسئله کاملاً غربی از نوع آمریکایی و انگلیسی است و با این نگاه باید توجه

را به این دو خاستگاه مبنول داشت. این پدیده در آمریکای جنوبی، آفریقا، آسیای جنوب شرقی، روسیه و جمهوری های تازه استقلال یافته، کشورهای عربی و اسلامی و حتی ایران نیز گسترش یافته و لازم است که در تحقیقات به این موضوع توجه شود. بطور کلی در ایران هیچگونه آثار تحقیقاتی مدون وقابل دسترس که زوایای تاریک و پنهان فعالیت این گروهها را مورد پژوهش قرار داده باشد، وجود ندارد و محدود تحقیقات انجام شده در این زمینه نیز بدلیل آنکه در یک جهت نبوده و بر اساس نیازها تعریف نشده اند، لذا شناخت درستی از وضعیت این گروهها ارایه نمی دهنند.

ادبیات تحقیق

زندگی انسان در دنیای مدرن امروز تفاوت های چشمگیری با نوع حیات او در دنیای سنتی دیروز دارد. نقطه عطف این تحول را در جهان غرب می توان از رنسانس و آغاز عصر روشنگری و انقلاب صنعتی دانست که موجب به حاشیه رانده شدن دین گشت. گذشته از فراز و نشیب ها و کشمکش هایی که تعلق بشری و ایمان دینی در چند سده پس از رنسانس تا عصر حاضر طی کرده اند، ادیان زنده جهان همچنان حضور فعالانه خویش را در عرصه های فردی و اجتماعی زندگی پیروان خویش حفظ کرده اند.

با توجه به اینکه در دنیای غرب انسان معنوی امروز با انسان دینی سنتی دیروز تفاوت هایی اساسی در نوع اندیشه و نگاه به جهان و زندگی فردی و اجتماعی دارد و گرایش به معنویت در این عصر بیش از گرایش به دین می باشد، این پرسش مطرح می شود که چرا انسان امروز بیش از دین به معنویت علاقمند است؟ پروفسور هیوستن اسمیت، از دین شناسان بر جسته دنیا علت این امر را در نهادینه کردن معنویت توسط دین در غرب که موجب سرخوردگی است از سویی و جذایت های معنویت در نهادهای دینی جدید از دیگر سو می داند.

به نظر وی مردم در غرب برای یافتن پاسخی برای نیازمندی های معنوی خویش در دنیای کنونی به سه سمت حرکت می کنند:

۱- دسته ای به سوی نهادهای دینی محافظه کار چون کاتولیسم و ... می روند که با تمام غفلت های عقلانی و اجتماعی هیچ گاه اجازه ورود دیدگاه های مختلف به درون جوامع دینی را نداده و نمی دهند.

۲- دومین مسیر، حرکت به سمت ادیان و عرفانهای آسیایی یا شرقی است. امروزه آمریکا بستری برای تبلیغ بودیسم، هندوئیسم و دیگر ادیان شرقی شده است (شاید بتوان از آن به شرقی شدن غرب تعبیر کرد).

۳- مسیر سوم، ادیان جدید یا جنبش های عصر جدید است که وی آن را رویکرد سلف سرویسی به معنویت می خواند که در بدترین شکل به نوعی واقعیت گریزی شخصی می انجامد (طالبی دارابی، ۹۷:۱۳۸۳).

توضیح چرایی پیدایش فرقه‌های شبه مذهبی بسیار دشوار است. بیشتر تعبیرها به این سمت گرایش لحاظگاری مسلطانه دارند که بی‌روحی فرهنگی جامعه سرمایه‌داری و جهت‌گیری خدماتی جامعه مدرن صنعتی را مسئول پیدایش این جنبش‌ها قلمداد کنند. اشاعه گستردگی فرهنگی که پیش شرط آن وجود ساختار معین و گستردگی وسائل ارتباط جمعی است که دورافتاده‌ترین فرهنگ‌ها را از نظر زمانی و مکانی برای تقیید در دسترس قرار می‌دهند. در هر صورت پژوهش این فرقه‌ها کاری دشوار است (شفرز، ۱۳۸۳: ۱۳۴).

پروفسور هیوستن اسمیت می‌گوید علت چنین وضعی در جوانان غربی یکی «گرایش‌های خودکامگی ستیز در درون آنها» و دیگری «جداییت‌های نهادهای دینی جدید» است.

حداقل سه مشخصه کلی را می‌توان برای فرقه‌های به ظاهر مذهبی یا عناگرا برشمود:

۱- هرچه این گروهها، حیات کوتاه‌تری داشته باشند، احتمال آنکه بتوانیم آن را در زمرة فرقه‌ها قرار دهیم، بیشتر است. از این منظر بسیار بعید است که یک فرقه در طول تاریخ، بتواند عمر و حیات طولانی داشته باشد.

۲- از نظر تعداد پیروان، می‌توان چنین گفت که فرقه‌ها پیروان بسیار محدودتری دارند. در بهترین حالت به زحمت تعداد پیروان آنها در یک محیط به عدد ۱۰۰۰ می‌رسد (تعداد بیشتر از آن را می‌توان در زمرة دسته‌ها و گروهها جای داد).

۳- از نظر خاستگاه اجتماعی، معمولاً در نقاطی که زمینه گرایش به تنوع مذهبی بالاست، رشد پیدا می‌کنند. بعنوان مثال در آمریکا بیش از هر نقطه از جهان این فرقه‌ها وجود دارند (زاکرمن، ۱۳۸۴). از سوی دیگر پاسخ به پرسش چستی یک جنبش یا فرقه نوپدید شبه دینی به سه لحاظ مهم است؛ اول اینکه بدانیم که کدام یک موضوعاتی قابل اعتنا برای تحقیق‌اند و کدام یک از حوزه موضوع مورد نظر خارج‌اند. دوم، استفاده از تعریفی که بتواند پاسخی قانع کننده به سازمان‌ها و جنبش‌هائی بدهد که خود را نوپدید نمی‌دانند و سوم نیاز به ارائه یک تعریف روشن از این جنبش‌ها که قادر است ارزش داوری (رد یا قبول) باشد (کریسايدز، ۱۳۸۲: ۱۲۷-۱۲۸). جان سالیا در کتابش «چشم‌اندازهای جنبش‌های نوپدید دینی» سه نوع تعریف را مورد توجه قرار می‌دهد که بنا بر ویژگی‌ها عبارتند از:

۱- الاهیاتی

۲- روان‌شناختی

۳- جامعه‌شناختی

در تعریف نوع اول، فرقه عبارت است از گروهی از مردم که باورهایشان را بر جهان‌بینی یک رهبری انحصاری استوار می‌سازند که همیشه آموزه‌های اصلی دین را آنگونه که از کتاب مقدس بدست می‌آید، رد می‌کنند. پیداست که این تعریف کلی تمامی فرقه‌های دینی و غیردینی را در بر می‌گیرد.

در تعریف روان‌شناختی بنا به نقل سالیا از فیلیپ کوشمان، ویژگی‌های یک فرقه را چنین بیان می‌کند:

- فرقه را رهبری فرمند کنترل می کند که مدعی حمل یک پیام انحصاری از خداست.
- مروج این عقیده است که تنها راه درست برای تحقق عقیده درست می باشد.
- وفاداری بی چون و چرا و اطاعت محض را از پیروان می طلبد.
- روش های کنترل ذهن را به کار می برد.

• اغواگری و فربای را به هنگام جذب هوادار به کار می بندد.

• به طور ساختاری قدرت کار و ثروت اعضا را به خدمت می گیرد.

• اعصابی را که با گروه مخالفت کنند مورد حمله یا تحریم قرار می دهد.

فرقه هایی که اسامی آنها احتمالاً قابل تشخیص هستند به دلیل اندازه شان، رفتار شرم آور شان و در مورد برخی تمایلات خود امکایی شان مشهور ترند. ولی بسیاری گروه های دیگر هم هستند که زیر کن و پیچیده اند، اما به همان اندازه مسلط و خطرناکند. اینوی از گروه های فرقه ای به طور فعال اقدام به عضو گیری، گسترش و کسب پول و قدرت در ایالات متحده و سراسر کشورهای جهان می نمایند

این گروه ها، اعضاء یا هواداران خود را توسط کارهای برنامه ریزی شده ذهنی یا روند بازسازی فکری، استثمار کرده و تحت ستم قرار می دهند. سوءاستفاده ذهنی می تواند به طرق یا روش های متعددی انجام شود. رهبران سوءاستفاده گر این گروه ها ظاهراً آگاه هستند که لازم است مجموعه ای از تکنیک ها، تاکتیک ها و استراتژی های اعمال نفوذ را به منظور متلاعنه کردن دیگران برای پیروی از آنان و عمل کردن به خواسته هایشان به کار گیرند (تالر سینگر، ۲۰۰۶: ۷).

با توجه به اینکه هدف این تحقیق بررسی پیرامون یکی از فرقه های تخدیری تحت عنوان شیطان پرسنی است که شیطان را نماد قدرت و پناهگاه خود می دانند لذا پیش از بحث در مورد هر مساله دیگر، موضوع با ذکر توضیحاتی در مورد فلسفه شکل گیری و عقاید فرقه وابسته به شیطان دنبال می شود.

مفهوم شیطان در طول قرن ها مورد بررسی قرار گرفته است. در اصل در سنت مسیحیان، وجود شیطان به عنوان بخشی از آفرینش دیده شده است که در برگیرنده قانونی است که می تواند در مقابل خواست خدا مخالفت کند و با اختیار تمام خود، قادر است مبارزه طلب باشد (شیطان پرسنی، سایت ویکی پدیا، ۲۰۰۶)

به علاوه شیطان پرسنی بر مبنای آموزه های مخالف دین های ابراهیمی به مخالفت با خدای ابراهیمی پرداخته است. قدیمی ترین شاهد ثبت شده راجع به این واژه (شیطان پرسنی) در کتاب «تکذیب یک کتاب» توسط توomas هارдинگ (۱۵۶۵) به چشم می خورد. ابتدا کلمه شیطان در دین یهود آمده و در مسیحیت و اسلام تکامل یافته است. این نگاه یهودی، مسیحی، اسلامی از شیطان می تواند به موارد زیر تقسیم شود:

یهود: شیطان در یهودیت، در لغت به معنای «دشمن» یا «تهمت زننده» است و همین طور نام

فرشته‌ای است که مؤمنین را مورد محک قرار می‌دهد. شیطان در یهود به عنوان دشمن خدا، لجتمانی^۱ فضلانامه شناخته نشده است بلکه یک خادم خدا است که وظیفه دارد ایمان بشریت را مورد آزمایش قرار

دهد

۹۹

مسيحيت: در بسياري از شاخه‌های مسيحيت، شیطان (در اصل لوسيفر) قبل از آنکه از درگاه خدا طرد شود، يك موجود روحاني يا فرشته بوده که در خدمت خداوند گار بوده است. گفته مي شود شیطان از درگاه خداوند به دليل غرور بيش از حد و خودپرستي طرد شده است. همينطور گفته شده است، شیطان کسی بوده که به انسان گفته است می تواند خدا شود و موجب معصيت اصلي انسان در درگاه خدا او بوده و در نتيجه از بهشت عدن اخراج شده است. از شیطان در كتاب یونانی «ديابلوس» به عنوان روح پلید^۲ نيز نام برده شده است که به معنای «تهمت زننده» يا «کسی که به ناحق ديگران را متهم می کند» می باشد.

اسلام: شیطان در اسلام سنبيل عدم اطاعت به درگاه ربوبی بوده و نقش ویژه‌اش گمراه کردن انسانهاست (قرآن، سوره نساء: ۱۱۹-۱۲۰). در بحث خلقت آدم، قرآن می گويد پس از اينکه خداوند آدم را از صورت خاک خلق کرد از فرشتگان خواست تا در مقابل آدم سجده کنند. يکی از فرشتگان که از اين کار سرياز زد، به ابليس یا شیطان ملقب گردید که از آن پس کوشش می کند که انسانها را از راه الهی منحرف نماید. اولین هدف شیطان نيز خود حضرت آدم (ع) بود که در مقابل وسوسه‌های شیطان از پای درآمد، بعداً به اشتباه خود پی برده و از خدا طلب مغفرت کرده و بخشیده شد و به مقام اولیه خویش باز گشت (قرآن، ۱: ۳۱-۳۶).

تاریخچه شیطان پرستی

در اوایل قرن نوزدهم بعضی از اشراف انگلستان که عضو گروه فراماسونری بودند به رهبری «سرفرانسیس داشود» گروه شیطان پرستان به نام «باشگاه آتش جهنم» را در شهر لندن تأسیس نمودند و از اوایل قرن نوزدهم شهر لندن مرکز اصلي شیطان پرستان در اروپا گردید. استفاده از موادمخدر و انجام مراسم مبتذل جنسی، فعالیت اصلي اين گروه‌های شیطان پرست را تشکیل می داد. در دهه‌های ۱۹۶۰ میلادی شیطان پرستی توسط سرمایه‌داران یهود مورد حمایت قرار گرفت و چند گروه شیطان پرست در انگلستان و ایالات متحده آمریکا به وجود آمد که معروف ترین آنها تشکیل «کلیساي شیطان»^۳ در آمریکا و در شهر سانفرانسیسکو می باشد (وب‌سایت بازتاب روح، ۲۰۰۶).

آنتون زندر لاوی^۴ پایه‌گذار کلیساي شیطان در آوریل ۱۹۹۶ بود. لاوی در اين روز، خود را

1- Devil

2- The church of satan

3- Anton szandor lavey

«سفف اعظم کلیسای شیطان» و «پاپ سیاه» خواند و اعلام کرد که عصری جدید سربرآورده است. او به نقد بسیاری از ادیان، بویژه مسیحیت و سنت‌های عرفانی شرق پرداخت و گفت این ادیان، سنت‌ها و احکام غیرمتعارف و نامناسبی را بر بشر تحمل می‌کنند و موجب انجام گناه و معاصی غیرضروری می‌شوند. از این رو، وی بر نیاز به دینی تأکید کرد که فرد را به عنوان حیوانی دارای آمال و آرزوها که باید به آنها دست یابد، مورد پرستش قرار دهد.

کتاب «مقدس شیطانی» (۱۹۶۹)، «جادوی شیطانی» (۱۹۷۰) و «مناسک شیطانی» (۱۹۷۲) مهم‌ترین کتب مورد احترام شیطان پرستان هستند.

لاوی تا زمان مرگ روی آخرین کتاب خود با عنوان «شیطان سخن می‌گوید»^۱ کار کرد. این کتاب بعدها (در سال ۱۹۹۸) با مقدمه‌ای از اسقف اعظم کلیسای شیطان، ماریلن مانسون به چاپ رسید.

لاوی در سال ۱۹۶۸ در فیلم «بچه زماری» نقش شیطان را بازی کرد. او در خانه بزرگی که به «خانه سیاه» معروف شد زندگی می‌کرد. رفتارهای نامتعارف و عجیب لاوی در این مکان به نام خود به دستاویزی نمایشی تبدیل شده بود. زندگی در خانه‌ای سیاه و بدنام با حیواناتی مانند رتیل، مار بوآ، پلنگ و شیر توجه بسیاری را به خود جلب کرده بود. لاوی در همین خانه سیاه جلسات هفتگی خود را برپا می‌کرد و به امور رازآلود و موضوعات سیاهی مانند خون آشامها، آدم‌های گرگ صورت، شکنجه‌گری و جنون می‌پرداخت. یکی از آلبوم‌های موسیقی او به نام «شیطان به تعطیلات می‌رود» می‌باشد (طالبی دارابی، ۱۳۸۲: ۳۸).

فلسفه و عقاید کلیسای شیطان

شیطان در ۹ جمله شیطانی متنسب به لاوی خلاصه می‌شود:

۱- دست و دلبازی کردن به جای خساست.

۲- زندگی حیاتی به جای نقشه خیالی و موهمی روحانی.

۳- دانش پاک به جای فریب دادن ریاکارانه خود.

۴- صحبت کردن با کسانی که لیاقت آن را دارند به جای عشق ورزیدن به نمک نشناسان.

۵- انتقام و خونخواهی کردن به جای برگرداندن صورت (اشاره به تعالیم مسیحیت که می‌گوید هرگاه برادری به تو سیلی زد، آن طرف صورت را جلو بیاور تا ضریبه‌ای به طرف دیگر بزند).

۶- شیطان به ما مسئولیت در برابر مسئول را به جای مسئولیت در برابر موجودات ترسناک خیالی می‌آموزد (یعنی اعتقاد به معاد و بهشت و جهنم را تنها عامل انسانیت افراد بایمان می‌داند و همچنین خود را فقط در برابر کسی مسئول می‌داند که در برابر ش مسئولیت دارد نه سایر افرادی که ممکن است در گیر عملی شوند که او انجام می‌دهد).

1- Satan speaks

۷- انسان مانند دیگر حیوانات است، گاهی بهتر ولی اغلب بدتر از آنهاست است که روی چهار پا **لختهای فضایم** راه می‌روند، به دلیل آنکه انسان دارای ویژگیهای روحانی و پیشرفت‌های روش‌فکرانه، پست‌ترین حیوانات است.

۱۰۱

۸- شیطان تمام آن چیزهایی که گناه شناخته می‌شود را ارائه می‌دهد، چون که تمام آنها به یک لذت و خشنودی فیزیکی، روانی یا احساسی منجر می‌شوند.

۹- شیطان بهترین دوست کلیساست چرا که در تمام این سالها وجود شیطان دلیل ماندگاری کلیساهاست.

در مقایسه با این جملات، لاوی ۹ گناه شیطانی را نیز نام برده است: حماقت، ادعا و تظاهر، نفس گرایی (انتظار بازپس گرفتن از دیگران، آنچه که به آنها داده‌اید)، خود را فریب دادن، پیروی از رسوم و عقاید دیگران، روش‌بینی ناکافی، فراموش کردن ارتدکسی گذشته (به طور مثال، قبول کردن چیزی قدیمی در بسته‌بندی جدید، به عنوان نو)، غرور و افتخار بی حاصل (مانند غروری که هدف شخصی را از درون می‌پرساند) و کمبود محسنات و به افراد پیشنهاد می‌شود که تنها کسی هستند که می‌توانند وجود چیزی را تجربه کنند و هرچه دیگران می‌گویند تنها خیال و وهمی از تصورات خودشان است.

لاوی سپس ۱۱ قانون شیطانی را نیز وضع کرد که اگرچه نظام نامه‌ای اخلاقی نیست ولی راهنمایی‌های کلی برای زندگی شیطان پرستی را ارائه کرده است:

۱- هرگز نظرات را قبل از آنچه از تو ببرستند بازگو نکن.

۲- هرگز مشکلات را قبل از آنکه مطمئن شوی دیگران می‌خواهند آن را بشنوند بازگو نکن.

۳- وقتی مهمان کسی هستی به او احترام بگذار و در غیر اینصورت هرگز آنجا نرو.

۴- اگر مهمانت مزاحم تو است، با او بدون شفقت و با بی‌رحمی رفتار کن.

۵- هرگز قبل از آنکه علامتی از طرف مقابلت ندیده‌ای به او پیشنهاد نزدیکی جنسی نده.

۶- هرگز چیزی را که متعلق به تو نیست برندار، مگر آنکه داشتن آن برای کس دیگری سخت است و از تو می‌خواهد آن را بگیری.

۷- اگر از جادو به طور موقیت‌آمیزی برای کسب خواسته‌های استفاده کرده‌ای، قدرت آن را اعتراف کن؛ اگر پس از بدست آوردن خواسته‌های قدرت جادو را نفی کنی، تمام آنچه بدست آورده را از دست خواهی داد.

۸- هرگز از چیزی که نمی‌خواهی در معرض آن باشی شکایت نکن.

۹- کودکان را آزار نده.

۱۰- حیوانات را آزار نده مگر آنکه مورد حمله قرار گرفته‌ای یا برای شکارشان.

۱۱- وقتی در سرزمین آزاد قدم بر می‌داری، کسی را آزار نده، اگر کسی تو را مورد آزار قرار داد، از او بخواه که ادامه ندهد، اگر ادامه داد، نابودش کن (طالبی دارایی، ۱۳۸۲: ۳۹).

نمادهای کلیساي شیطان

انجیل شیطانی شامل ۴ بخش است: «کتاب شیطان»^۱، «کتاب لوسیفر»^۲، «کتاب بلیل»^۳ و «کتاب لویتان»^۴ که هر کدام شامل مطالب خاص خود می‌باشد.

پراستفاده‌ترین و معروف‌ترین نماد این گروه، «سیلیگل بافومت»^۵ است که یک مثلث سرو ته در یک دایره با کله بز در وسط مثلث است. این نماد و نمادهای نزدیک به آن مدت‌های مديدة است که در سنت شیطانی به کار می‌رond (همان).

همچنین عدد ۶۶۶ یکی دیگر از نمادهای شیطان‌پرستی می‌باشد که کد شناسایی آنها می‌باشد. عدد ۶۶۶ در کتاب تورات و انجیل به حیوانی وحشی نسبت داده شده که با شیطان ربط داده شده است (شریف، ۱۳۸۵: ۲)

- ۱- نمادی که بین دو شاخ بافومت قرار دارد نشانه شعله اطلاعات و هوشمندی است.
- ۲- دست راست رو به سوی ماه سفید و دست چپ رو به سوی ماه سیاه در پایین قرار دارد که سمت راست نماد جنسیت مؤنث و دست چپ نماد جنسیت مذکور است.

۳- بافومت روی زمین مستقر شده و تحت عنوان زمین یعنی «قلمر و پادشاهی بز» یا «ملکوت» که همان کره زمین است. بز بافومت عمدتاً در جریان شیطان‌پرستی در همه دنیا گسترش و موضوعیت یافته است. این بز در موسیقی‌های متالیکا هم دیده می‌شود.

بافومت یک شخصیت است با همه نیروهای الهی و اهریمنی و پهلوانی و غولان که در او جمع شده است و تکثر را به وحدت رسانده است. انطباق بافومت با ستون‌های سه‌گانه کابالا کاملاً بیانگر این است که ماه سیاه، سمت مرد و ماه سفید، سمت زن را نشان می‌دهد و این نشانه دوجنسیتی بز می‌باشد. به جای آلت تناسلی میوه‌ای را نشان می‌دهد که نماد نیروی مطلق و زندگی ابدی است که مسئله اسطوره‌ای به نام «ابلسیک»^۶ است و دو مار هم علامت سلامتی و جاودانگی و حیات است که در دانش پژوهشکی و داروسازی هم از این نماد استفاده می‌شود. در لفظ لاتین شیطان ۴ کلمه است:

۱) لوسیفر که یکی از اسم‌های شیطان در تلقی غربی‌هاست.

۲) دمون Demon.

۳) Satan که از زبان عبری وارد شده است.

۴) دویل Devil وجه اشتراک هر ۴ تا در این است که شیطان را حیوانی سرخ‌مو با دمی که در

- 1- Book of Satan
- 2- Book of Lousifer
- 3- Book of Belial
- 4- Book of Leviathan
- 5- Sigil of Baphomet
- 6- Obelisk

انهایش فلاش دارد، همراه دوشاخ و سمهایی که ماهیت سمهای بزرگ را دارد، نشان می‌دهد. شیطان لعنتاً
موردنظر آنها به کارکترهای آن ۴ اسم مطابقت دارد.

۱۰۳

مراسم شیطان پرستان

در ایران این فرقه به شعبات گوناگونی تقسیم می‌شود که تعداد افراد این گروهها از ۵ و ۶ نفر شروع می‌شود. مراسم آنها بین گونه است که در اتاق‌هایی تاریک و پوشیده شده از پرده‌های بنشش (رنگ نسبتاً مقدس چون حالت مالیخولایی به وجود می‌آورد) که روشنایی آن با نور شمع تأمین می‌شود، دور هم جمع می‌شوند و بعد از شنیدن موسیقی‌های Blackdless یا Metall به کشیدن موادمخر مثلاً گراس و خوردن قرص‌های اکستاسی و الاس دی مشغول می‌شوند و زمانی که در حالت خلسله فرو می‌روند به انجام کارهایی مثل خودزنی، خون‌خواری، ناخن‌کشی و خون‌بازی می‌پردازند.

خودزنی: با استفاده از وسایل تیز مانند: چاقو، تیغ و کاتر به ایجاد جراحت در بدن خود مخصوصاً انگشتان می‌پردازند (به دلیل اینکه انگشت زیاد در دندار و لی خون زیادی از آن خارج می‌شود و برای انجام مراسم راحت‌تر است).

خون‌خواری: خون را به صورت مالیده و آن را می‌خورند.

ناخن‌کشی: در این حالت یک یا چند ناخن داوطلب را می‌کنند و از خون آن می‌خورند.

خون‌بازی: دو نفر مشخص می‌شوند، ابتدا خون بدن خود را از طریق سرنگ بیرون کشیده و پس از سردشدن آن را به بدن طرف مقابل و یا خود شخص تزریق می‌کنند.

مراسم قربانی: ابتدا فرد را بر روی ستاره پتاكرام خوابانیده و ۶۶۶ ضربه به او می‌زنند تا کشته شود. آنان اکثر از نان و نوزادان را می‌کشند زیرا از نظر آنها کودکان معصومند و زنان از نژاد پست هستند (شمس، ۱۳۸۳).

در شیطان‌پرستی جدید قربانی کردن مفهومی ندارد؛ اما برای آنان که هنوز پیرو شیطان‌پرستی قدیمی و قرون وسطایی هستند این کار در شبی تاریک انجام می‌شود. قربانی توسط آب مقدس غسل داده می‌شود و بر روی محراب خوابانده می‌شود. البته اصولاً قربانی‌ها قبل از انجام مراسم بیهوش می‌شوند و در کامل‌ترین مراسم قربانی کردن برای شیطان، قربانی پس از کشته شدن و نوشیدن خون وی توسط آتش سوزانده می‌شود. در این مراسم خواندن اوراد مخصوصی به زبانی کاملاً بی‌معنی و گاه‌هاً عمدی انجام می‌گیرد (سایت دیوانه‌خانه، ۲۰۰۶).

یکی دیگر از مراسم شیطان‌پرستی، مراسم معروف عبادت سیاه است که شاید معروف‌ترین مراسم آنان باشد. این مراسم در کلیسا‌ای شیطان‌پرستی انجام می‌شود و دقیقاً شیوه مراسم عشای ریانی مسیحیت است با این تفاوت که تمام کارها بر عکس انجام می‌شود.

اعمال و مراسم شیطان‌پرستی نیز بسیار زیاد است. مهم‌ترین آنها اعمالی است که همیشه انجام می‌دهند و

موسیقی، ابزار تبلیغاتی شیطان پرستان

در آن به انجام امور جنسی می‌پردازند و همچنین از شیطان برای پیشبرد اهداف حاضرین کمک می‌خواهند و اگر کسی مشکلی داشته برای حل مشکل وی دعا می‌شود (Prophet of darkness, ۲۰۰۶).

گروههای شیطان پرست راههای مختلف و متعددی را جهت جذب افراد به کار می‌گیرند و اغلب از راه علایق عمومی وارد می‌شوند.

موسیقی همواره نقش اساسی در جذب جوانان و نوجوانان داشته است. به ویژه آن اشعار و ترانه‌های مورد علاقه آنها به بیراهه و کجراهه منحرف می‌شود (شیوا، ۱۳۸۴: ۴۸).

گروههای موسیقی در این عصر از خطوط حرکتی متفاوتی پیروی می‌کنند. این گروهها از موسیقی در جهت ترویج عقاید و باورهای خود بهره می‌برند و طرفداران آنها دو دسته‌اند:

۱- عده‌ای که از اهداف و سیر حرکتی موسیقی موردنظر مطلع هستند.

۲- عده‌ای که بدون اطلاع و آگاهی کافی به شنیدن موسیقی آنها مبادرت می‌کنند.

در مورد گروه دوم، اطلاع‌رسانی و آگاهی عمومی، لازم و ضروری به نظر می‌رسد. به ویژه آگاه‌سازی نسبت به محتوای حرکت گروهها و تأثیر مخرب و زیان‌آور و همچنین گامی مؤثر و تعالی‌بخشن برخی از آنها در همه سطوح زندگی از اهم ضروریات در مقطع فعلی است (غیرب، ۱۳۸۳: ۲۲).

شیطان پرست‌ها موظفند همیشه خشم و نفرت خود را نسبت به مسیح و سایر مقدسات اعلام کنند و معمولاً این مضامین را در متن اشعار موسیقی‌هایی که خاص این گروهها می‌باشد اعلام می‌کنند.

این مضامین معمولاً در آثار موسیقی رپ یا موسیقی هوی مثال یا زیرمجموعه‌هاییش همچون گروه

دریای سرخ، قاتل، گروه دختران RAS، گروه KISS دیده می‌شود.

چنین ترانه‌هایی از دهه ۱۹۸۰ به بعد سیر قهقهایی خود را آغاز کرد. موسیقی عمدت‌های که به این

جریان مرتبط می‌شود، موسیقی مثال است. مثال به سه دسته تقسیم می‌شود:

- «مثال جشن و پارتی» که بیشتر متمایل به مسائل جنسی و اجتماعی است.

- «مثال آشغال» که بر مسائلی چون خشونت، تندی، غصب و مرگ تمرکز دارد.

- «مثال سیاه» که به طور واضح و آشکار به شیطان می‌پردازد، متن این ترانه‌ها به وضوح به مسائلی

چون زنای با محارم، تجاوز، شکنجه و قربانی کردن انسانها اختصاص دارد.

در این نوع آهنگ‌ها اعمالی برای اغفال یینندگان و شنوندگان کنسرت‌ها و نوارها طرح ریزی شده

است این پیام‌های شیطانی، هم در متن شعر و هم به صورت پنهانی در پشت آهنگ کار گذاشته شده

و قابل درک است. منظور از پشت آهنگ این است که همان نوار وقتی از انتهای به ابتدای با دور کند

پخش شود مطلبی یا عبارتی دیگر با مضمون کاملاً شیطانی به گوش می‌رسد، این چرخش چپ

به راست نوار کاست همه مسائل را روشن می‌کند (در تورات و انجیل آمده است که چپ پایگاه

شیطان است). بعنوان مثال در چرخش عادی نوار کاست چنین خوانده می‌شود «... بوی عطر تو، چه دلپذیر است...» ولی دقیقاً پشت همین قسمت خوانده می‌شود «... شیطان خداوند ماست...» که این مساله از دید شنونده عادی کاملاً غیر منطقی است ولی در حقیقت وجود خارجی دارد، این مساله فقط وقتی قابل درک است که بتوان فهمید چگونه چند کلمه مبهم و اغلب بدون معنی در برابر عکس شدن هد می‌توانند تحریک کننده شیطان باشند؟

بسترهاي فرقه‌گرایی در ایران

فرهنگ ایرانی از دیرباز بر پایه فرهنگ دینی شکل گرفته است. بطوری که زرتشت پیامبر ایران باستان از قدیمی ترین منادیان توحید به شمار می‌رود. بنابراین قرن‌ها پیش از اسلام جامعه ایرانی در تمام جوانب با آموزه‌های دینی عجین بوده است. پس از اسلام ایرانیان با پیشینه عمیق معنوی، گوی سبقت را در عرفان و فلسفه و دیگر علوم زمان از سایرین ربومند.

گرایش به عرفان و معنویت از اولین سده‌های ورود اسلام تا عصر حاضر همواره جزو شاخصه‌های این فرهنگ بوده است. هر چند که پس از انقلاب مشروطه صفحه تازه‌ای در تاریخ تکامل فکری و اجتماعی ایرانیان رقم خورد و با بورود فرهنگ غربی به درون بازشد و این فرهنگ در نمودهای گوناگون تجدد در عصر پهلوی تداوم یافت. اما انقلاب اسلامی و تشکیل جمهوری اسلامی به روشنی حاکی از پیروزی فرهنگ دینی و گستردگی آن در سطح جامعه می‌باشد. سالهای آغازین انقلاب دغدغه‌های فکری، بیشتر صرف مجادلات تفکر دینی و غیردینی در عرصه‌های سیاست می‌شد و در طول دهه ۶۰ تفکر دینی تقریباً بی‌رقیب نهادینه شد. اما در دهه ۷۰ کم شاهد اقبال بیشتر قشر جوان و دانشجو به مطالعه کتابهای عرفانی، معنوی اسلامی و غیراسلامی می‌شویم و ترجمه‌های فراوانی از متون عرفانی هندی، بودائی، چینی، سرچوستی، مسیحی و ... وارد بازار کتاب می‌گردد.

به موازات این گرایش کتابها و مقالاتی نیز از برخی جنبش‌های نوپدید شبه دینی به فارسی ترجمه شد و تبلیغات آنان بصورت سایت‌های اینترنتی، پخش موسیقی، عکس و ... ادامه یافت و حتی مراکزی رسمی و غیررسمی به جذب پیرو و آموزش مقاضیان پرداختند. از میان این جنبش‌ها برخی دینی-معنوی بوده و پیروان خود را دعوت به نوعی سلوک عرفانی یا شبه‌عرفانی می‌نمایند؛ مانند: مورمونها، شاهدان یهوه، اکنکار، اشو، مهربابا و ... برخی دیگر بیشتر به آموزش روش‌های تمرکز فکر و کسب آرامش و تمرینهای بدنی و ذهنی می‌پردازند؛ مثل: تمی ام، یوگا، فالون دافا و ... و بعضی گروههای موسوم به شیطان پرست که عموماً عقایدی ضد دینی و ضد انسانی مخوفی را ترویج می‌کنند و پیروان خود را با مواد مخدر و موسیقی‌هایی خاص به خلسه‌ها و تجربه‌های ناشناخته‌ای می‌کشانند.

سابقه شیطانپرستی و فعالیت پیروان آنها در ایران

□
۱۰۶

شیطان و توجه به آن در ایران از دیرباز وجود داشته است چه قبل از زرتشت و چه بعد از آن و شاید اوج آن در زمان زرتشت، بحث اهریمن و اهورامزدا باشد. بیشتر، شیطانپرستی در ناحیه غربی کشور و ناحیه مرکزی ایران دایر است. مخصوصاً در شهرهای غرب و جنوب غرب کشور، حتی مراسم این عده در کوهها و درهها نیز هنوز برگزار می‌شود و قربانی آنها حیوان است. در قسمت‌های مرکزی ایران نیز هنوز قبایلی شیطانپرست هستند اما به گستردگی دیگر مناطق ایران نیستند؛ البته این گروه همان یزیدیان می‌باشند که شیطان را بعنوان «ملک طاووس» شناخته و از روی ترس او را تکریم می‌کنند و اینان با شیطانپرستان معاصر که در آمریکا و آلمان و انگلیس و مصر و چین و ... حتی ایران فعالیت دارند کاملاً متفاوت بوده و تنها تشابه اسمی دارند.

شیطانپرستی جدید با مفهومی دیگر ارائه شده است و با استفاده از ابزارهای تبلیغاتی جدید و دنیای مجازی، بطور برق‌آسا در سراسر جهان و ایران در حال رخنه و القاء تفکرات خود می‌باشد.

تماس فرمن تحلیل گر سیاسی آمریکا می‌گوید:

جنگ با این دشمن (اسلام) با ارتش ممکن نیست بلکه باید در مدارس، مساجد و کلیساها و معابد به رویارویی با آن پرداخت و در این راه جز با همکاری روحانیون، کشیشان و راهبان نمی‌توان به پیروزی دست یافت (سایت بازتاب روح، ۲۰۰۶). با این عقیده و نظر، اسرائیل با حمایت آمریکا در همه کشورها و کشورهای اسلامی شروع به فعالیت‌های مرموز و معنویت‌گرایی ظاهری (تخدیری) نموده‌اند.

تبليغ و ترويج فرهنگ بى بندو بارى، خوشگذرانى، لذت جوبي، خودخواهى، انتقام جويي مخالفت با همه قوانين و اديان و هنجارهای اجتماعى همه و همه نشان از انتشار والقاء تفکرات و اصول شیطانپرستی دارند!

افرادی که با فلسفه شیطانپرستی آشنایی دارند و بیشتر از طریق اینترنت با شبکه شیطانپرستی جهان مرتبط‌اند تعداد محدودی هستند ولیکن همین تعداد هم توانسته‌اند با ابزارهای تبلیغاتی خود مثل موسیقی راک و متال و ... در بین جوانان نفوذ کرده و آنها را جذب خود نمایند.

فعالیت گروههای شیطانپرست به طرق مختلف انجام می‌پذیرد؛ اینترنت، موسیقی، کتاب، فیلم، برنامه‌های تلویزیونی نرم‌افزارهای رایانه‌ای، سی‌دی و ...

اما مهم‌ترین ابزار را شاید بتوان اینترنت و ماهواره دانست. به اعتقاد کارشناسان در حال حاضر بیش از هزار فرقه فعال در انگلستان وجود دارند که شهرت آنها از طریق اینترنت اشاعه پیدا کرده است و آنها از طریق سایت‌های اینترنتی معروف به سایت‌های «خودیاری» برای ترک سیگار، کم کردن وزن بدن، دیدار و پیدا کردن یک دوست یا شریک زندگی یا شریک در بازاربورس برای

جذب و به دام انداختن جوانان متخصص اقدام می کنند. تبلیغ کنندگان و عضو گیرندگان این فرقه ها در کالج ها و کمپ های دانشگاهی هم، فعال هستند و مجله های مجازی را که خطوط ارتباطی با بسیاری از سایت های اینترنتی را ارائه می دهند، پخش می کنند (هنرهای زیستن، ش ۴: ۴۷). البته در ایران استفاده از اینترنت و کامپیوتر به شدت استفاده از آن در غرب و اروپا نیست و تعداد خیلی کمتری دسترسی به اینترنت و همچنین توانایی استفاده از آن و همچنین آشنایی با زبان انگلیسی را دارند و همه این امور موانعی بر سر راه استفاده از اینترنت می باشد و مصرف کنندگان اینترنت را محدود می کند. اما سی دی های اجرای کنسرت ها و کتب ترجمه شده اشعار آنها، کم ویژه در اختیار جوانان قرار دارد. شاید بتوان گفت بیشترین وسیله قابل استفاده، ما هواره می باشد که در اختیار افراد جامعه قرار دارد.

مسئله مهم دیگر اینکه بیشتر افرادی که در جامعه بالباس و آرایش مو و صورت و تیپ شیطان پرستی هستند، اصلاً با این گروه آشنا نیستند و فلسفه آن را نمی دانند بلکه به تعیت از مد و مدگرایی و تقليد از شوها و هنرمندان خارجی و حتی دوستان خود اقدام به مشابه ساختن ظاهر خود با آنها می کنند. اما این تقليد کورکورانه و بدون فهم فلسفه شیطان پرستی نیز باعث شده در زمان کوتاهی این فرهنگ در جامعه ما هم ریشه بدواند و پس از گذشت چند سال شاهد تغییر کلی در اعمال و رفتار و ظاهر و آداب اجتماعی جوانانمان باشیم. گاهی هم میل به خودنمایی، انتقامجویی، لذت جویی، خودمختاری و ... بطور کلی نامناسب بودن و عدم کارآیی کوشش های والدین و مدارس و رسانه ها در جهت جامعه پذیر کردن و کنترل جوانان، فرهنگ جوانی و روحیه کنجدکاوی جوانان، تأثیر فزاینده گروههای همسال و بعضی از گروههای همسال بزرگوار، فقدان منزلت اجتماعی روش و مناسب برای جوانان، ابهام هویت و نامطمئن بودن پایگاه اجتماعی آنها می تواند زمینه ساز گرایش جوانان به رفتار بزرگوارانه و گرایش به این گروهها باشد (احمدی، ۱۳۸۴: ۱۳۰).

جذب افراد جدید معمولاً از اینترنت و پارتی ها و محافل دوستانه انجام می گیرد و با سوءاستفاده از خصلت های خاص جوانان و وعده های مطلوب به آنها و همچنین ارائه آزادی و بی بندو باری جنسی و روابط نامشروع و شبیه سازی خود به جنس مخالف و استفاده از مواد مخدر و توهمندا و مشروبات الکلی و ... محیطی ظاهراً شاد و مورده استناد جوانان را فراهم آورده و آنها را ترغیب و تشویق به شرکت در این مجالس و عضویت در این گروهها می نماید.

البته در دسترس بودن لباس های مخصوص این گروهها و یا آرم های مختلفی که بعنوان گردن بند و دستبند و انگشتراز آن استفاده می نمایند و نوع خاص لباس پوشیدن و راه رفتن و حتی اشارات و علامت خاص که به «سلام شیطانی» معروف است همه و همه در گسترش این تفکر جدید کمک می نمایند.

اجراهای کنسرت های راک و متال ایرانی با مجوز، می تواند زمینه ساز گسترش این گروه باشد. پوشیدن لباس سیاه، بلند کردن موی سر پسران، رنگ کردن موها، آرایش صورت، لباس های پاره،

گردن بندهای صلیب واژگون و اسکلت و ستاره پنج پر و بز بافومت و ... و نقاشی روی بدن و خیلی از موارد مشابه از خصوصیات ظاهری این گروهها می‌باشد که کم کم این عوامل بر روی طرز تفکر و فرهنگ جوانان همه اثر گذاشته و با الگوپذیری از افراد مرجع مثل هنرمندان، فوتیالیست‌ها، رجال سیاسی و ... زمینه مساعدتری برای پذیرش این افکار و ایجاد تجانس و قرابت آنها با این تفکر ایجاد می‌گردد.

موسیقی و نقش آن در ترویج افکار شیطانپرستی در ایران

استفاده از موسیقی مهم ترین ابزار این فرقه در جهت تبلیغ عقاید خود و نیز تحت تاثیر قرار دادن جامعه به خصوص قشر جوان می‌باشد. گاه این گروهها خود اذعان می‌کنند که شیطانپرست هستند و گاه برعی از آنان این ادعایا نداشته ولی در راستای تضعیف بنیان‌های ارزشی و دینی و تبلیغ افعال شیطانی گام بر می‌دارند.

کشور ما هم همچون بسیاری از کشورها تحت نفوذ و تهاجم فرهنگی قرار دارد. با توجه به روند رو به گسترش پدیده‌های نوظهور و با کار کرد ضد دینی و فرهنگی، شاهد بروز و ظهور گروههای مختلف موسیقی راک و متال در ایران هستیم. فرانسیس فوکویاما بیان می‌دارد: رواج موسیقی راک در تهران نشانه‌ای از پیروزی لیبرال دموکراسی در جهان است (گزارش مستند رسانه‌ای ناجا، ۸۵) مشاور اسبق امنیت ملی کاخ سفید در کتاب شکست بزرگ خود می‌گوید: «ما نه روی قدرت سیاسی و نه روی قدرت نظامی و اقتصادی تکیه کردیم، ما از طریق فرهنگ و استفاده مؤثر از رسانه توانستیم به این هدف برسیم. رسانه‌هایی که بصورت هدفمند و متمن کر برای نفوذ به درون کشورها به راه اندخته شدند» (همان)

هجوم فرهنگی و برنامه‌ریزی‌های دشمن، محافل سیاسی اطلاعاتی و تبلیغاتی به منظور جهت‌دهی به این تفکرات و در جهت مقابله با نظام بوده است و خواهناخواه رواج و بومی شدن آن فرهنگ و موسیقی در کشور با بروز آسیب‌های مشابه در غرب همراه خواهد بود.

برابر برخی منابع نه چندان قابل اتکا در حال حاضر بیش از ۹۰ گروه راک و متال در تهران مشغول فعالیت‌اند و به همراه شبکه‌های رپ از یکصد و دو گروه بیشتر هستند. برخی گروهها عبارتند از اکسی، خاکستر، اکسپلود، اوهام، پژواک، میرا، امرداد، زرتشت، مرداد (متال‌سیاه)، فولاد ضدزنگ (راک)، دیو(رپ)، ناخن سنگی(متال)، پاتریوم (متال)، نفرین، اباثور، ابایل(متال) و ...

اولین کاست موسیقی متال به نام «پنهان» در سال ۸۲ منتشر گردید و بعنوان اثر برگزیده اعلام شد. شبکه‌های ماهواره‌ای هم از این گروهها حمایت کرده و جهت بسط این فضا در کشور مسابقه اینترنتی برگزار می‌نمایند.

همچنین برخی در صدد ترجمه و نشر اشعار گروههای مختلف موسیقی راک و متال و توجیه و ترویج این موسیقی برآمدند و با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سالهای گذشته این کتب

منتشر و پخش گردید که این امر می‌تواند بستر مناسبی را برای هماهنگی بین گروهها و ترویج این **لتحفه**
 فلسفه فرهنگ فراهم نماید. این همان سیاستی است که غرب برای نفوذ در ایدئولوژی‌های دیگر
 و صدور این رفتار به کشورهای دیگر اتخاذ کرده و در دستور کار کشورهای غربی قرار گرفته
 است.

برخی از انتشارات هم به نشر و توزیع کتب مربوطه پرداخته حتی در نمایشگاههای کتاب در طول
 این سالها به ارائه آنها اقدام نموده اند که در مواردی با استقبال زیادی هم روبرو شده است. شبکه
 PMC بصورت ۲۴ ساعته موسیقی راک فارسی زبان را پخش می‌نماید.

نتیجه

بیشتر گروههای تخدیری در اکثر کشورها از جمله ایران به ادعای خود به اشاعه تعالیم معنوی
 عرفانی مشغول‌اند که سرچشمه جوشان همه این تعالیم در عرفان اصیل اسلامی نهفته است و می‌توان
 شکل‌های تکامل یافته و صحیح این تعالیم را در فرهنگ اسلامی جست و برجسته کرد و به مخاطبان
 مشتاق عرضه داشت. اینجا همت مردانه آگاهان دین‌شناس و عرفان‌شناسان آگاه را می‌طلبد که در
 سایه یک برنامه‌ریزی منسجم دولتی و امکانات کافی به معرفی هرچه بیشتر تعالیم عرفانی اسلام و
 مقایسه با تعالیم معنوی این گروهها و نقد و بازشناسی عقاید نادرست این فرقه‌ها پرداخته تا جوانان
 مشتاق معنویت اولاً با سرچشمه‌های اصیل اسلامی آشنا شوند. ثانیاً جنبه‌های نادرست عقاید این
 فرقه‌ها و عواقب بکاربستن این آموزه‌ها را به درستی بشناسند. ناگفته نماند که فرقه‌های شیطان پرست
 که ماهیت مخربشان آشکار است از این دسته بیرون‌اند و به جهت حفظ نظم و آرامش جامعه شایسته
 است که با آنها برخورد قانونی شود. اما در مورد جنبه‌های معنوی دیگر می‌باید از طریق ارائه
 شیوه‌ها و راههای بهتر شناخت معنویت دین میین اسلام و نیز برخی نارسایی‌ها در شکل‌های دیگر
 طریقت، به مخاطبان آگاهی داد تا مختارانه راه درست را بر گزینند؛ البته وظیفه مسئولان است که
 رصد روزانه از تحولات اجتماعی و فرهنگی و سیاسی جامعه داشته و هدایت و کنترل پدیده‌های
 مخرب فرهنگی را به عهده داشته و در نهایت قبل از رسیدن به نقاط بحرانی تصمیم‌گیری صحیح
 صورت گیرد. و در ضمن بدون تمرکز و هماهنگی فرابخشی و تصمیم‌گیری جامع و بلندمدت و نیز
 بدون توجه به مطالعات صورت گرفته نمی‌توان وارد عرصه مواجهه گردید.

منابع

- ۱- قرآن مجید.
- ۲- احمدی، حبیب، جامعه‌شناسی انحرافات، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۸۴.
- ۳- تالرسینگر، مارکارت، فرقه‌ها در میان ما، ترجمه ابراهیم خدابنده، ۸۵.
- ۴- جهان مذهبی (ادیان در جوامع امروز)، بوش، ریچارد و دیگران، ترجمه دکتر عبدالرحیم گواهی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۸.
- ۵- زاکرمن، فیل، درآمدی بر جامعه‌شناسی دین، ترجمه خشاپار دیهیمی، تهران: لوح قلم، ۸۴.
- ۶- سایت بازتاب روح، ۲۰۰۶.
- ۷- سایت دیوانه‌خانه، ۲۰۰۶.
- ۸- شریف، محمد، مقاله شیطان پرستی، نشریه دیدگاه، شماره ۱، ۸۳.
- ۹- شفرز، برهنارد، مبانی جامعه‌شناسی جوانان، ترجمه کرامت‌ا... راسخ، تهران: نشر نی، ۸۳.
- ۱۰- شمس، الهام، مقاله شیطان پرستی، ۸۳.
- ۱۱- شیوا، هنرهای زیستن، ش ۴، ۸۴.
- ۱۲- طالبی دارابی، باقر، کلیسا شیطان، مجله اخبار ادیان، ش ۳، ۸۲.
- ۱۳- طالبی دارابی، باقر، درآمدی بر چراجی و چیستی ادیان جدید، مجله اخبار ادیان، ۸۳.
- ۱۴- غریب، کرشمه، ماهنامه هنرهای زیستن، ۸۳.
- ۱۵- کریسایدز، جرج، تعریف معنویت گرایی جدید، ترجمه باقر طالبی دارابی، هفت آسمان، ش ۵، سال پنجم، ۸۲.
- ۱۶- وب‌سایت بجهه‌های سرزمین زیتون، شیطان پرستی جدید، ۲۰۰۶.

1- www.Wikipedia.com

2- www.Baztab.com

3- www.Prophet of darkness.com